

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

Quæstio 10. An dolor ad Sacramentum requisitus debeat præcedere
confessionem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

(sid enim est de ratione essentiali Sacramenti,) sed de existentia gratiæ iudicare non potest, qui ignorat, dispositionem requisitam existere ad mortaliū, etiam obliuionem, remissionem: igitur in omniū sententia per confessionem debet aliquo modo fieri sensibilis talis dispositio, seu dolor, prout ad obliuionem terminatur. Dices, non esse de ratione Sacramenti, quod ita faciat sensibilem gratiam, ut ejus existentia affirmari possit. Sed cur tūc, idem non asseris de confessione respectu doloris, quia non est potior ratio unius, quam alterius.

5. Rogabis, quanto tempore post confessionem possit subsequi dolor, quin deficiat conjunctio moralis ad unionem Sacramenti requisita? Responsio quidem difficilis est, & in quæ eodem modo philosophatur Hurtado supra, ac quando dolor confessionem præcedit. Ego verò ex principis quæstione præcedenti jactis respondeo, sufficere ad moralem conjunctionem, quod ex memoria præhabita confessionis peccatorum, excitetur poenitens ad eorum dolorem; dummodo alias confessarius eam peccatorum notitiam retineat, quæ paulò post audita peccata, de statu conscientie poenitentis remanere, solet. Ut diximus disp. 4. quæst. 1. Unde communiter loquendo minor distantia sufficit ad impediendum licitum usum absolutionis, quando confessio præcedit dolorem, ac de contra, quando dolor confessionem. Quia in primo casu, potest confessarius omnino obliuio esse de peccatis, secus in secundo, cum statim post confessionem absoluat.

QVÆSTIO XI.

Quale debeat esse propositum ad valorem, & effectum Sacramenti?

1. Circa propositum non peccandi de cætero, est difficultas. An sufficiat virtuale, illud nimirum, quod in dolore de peccatis commissis includitur? An requiratur formale, & expressum? Prima sententia affertur, ad valorem Sacramenti nullum propositum requiri. Ita aliqui apud Suarez disp. 20. sect. 4. nu. 32. & ex D. Thomæ in 4. dist. 21. quæst. 3. art. 1. quæst. 1. ad primū tradit Thom. Hurtado tom. 2. var. resol. mor. tract. ult. n. 501. D. Thomæ verba sunt, Confessio non definit esse sacramentalis, quamvis ille qui confitetur, emendationem non proponat. Quem sequutus est Sylvest. verb. Confess. 1. q. 22. ibi: Si non dolet de præterito, & de futuro cavere non vult, &c. est verum sacramentum.

2. Alii vero è regione oppositi, ad valorem, propositum formale, & expressum requirunt. Ita Alen. is, quem sequuntur Medina, & Codice de confessione, quæst. de facta steranda, & Toletus lib. 3. Sum. cap. 4. §. quinta pars est. Et quod ad effectum Sacramenti requiratur, asserunt Bellarm. Canus, & Sotus apud Dianam 3. p. tract. 4. resol. 119.

3. Tertia sententia tenet, propositum saltem virtuale, nempe inclusum in detestatione efficaci peccati commissi, ad valorem Sacramenti requiri. Ita Suarez supra num. 33. Filliuc. num. 159. Villalobos tom. 1. tract. 9. diff. 19. num. 8. Sylvius in additionibus ad 3. p. quæst. 1. addunt vero hi Doctores per se loquendo, necessarium esse propositum formale, quia vera poenitentia sine tali proposito non reperitur, ut tradere videretur D. Thomas 3. p. quæst. 9. art. 4. Ac proinde si

poenitens sciens tale propositum non habere, velle recipere absolutionem, peccaret mortaliter, & consequenter faceret irritam confessionem. Secundo probat Suarez à posteriori, nam qui cognoscit, se non habere propositum formale, & tamen non vult elicere, signum est, nec virtuale propositum habere; nam hoc habito, facile ei foret, habere formale, & expressum. Subjungit tamen, quod si quis non adverteret ad formale propositum, sed ita omitteret, ut in ejus omissione non peccaret, futurum Sacramentum validum ratione propositi virtualis in dolore inclusum verò gratiam habitualement recipere non determinant hi Authores.

4. Quarta, & vera sententia tradit, tam ad valorem, quam ad effectum Sacramenti sufficere propositum virtuale, in dolore inclusum, dummodo talis sit dolor, ut saltem implicite extendatur ad omnia mortalia, etiam si poenitens unum tantum commiserit. Ita sentit Coninch disp. 4. de Poenit. dub. 5. & adduci potest Gran. in 3. p. controver. 7. tract. 10. disp. 3. sect. 1. nu. 6. Et magis explicatam videtur amplecti Lugo hic disp. 14. sect. 5. Et mihi videtur magis conformis Tridentino, si semel supponatur, dolorem de peccatis præteritis separari posse à proposito formali, & expresso in eo, qui de futuris cogitat; quod supponunt Doctores tertie sententie, & negat Vazquez hic ar. 2. dub. 4. Probat, quia Tridentinum sess. 14. doctrinaliter agens de dispositione ad effectum hujus Sacramenti requisita, definit, attritionem, si voluntatem peccandi excludat, ad Dei gratiam in Sacramento poenitentiae impetrandam disponere: sed absque proposito formali, & expresso, ut ponimus, potest dari attritio, quæ voluntatem peccandi excludat; ergo tale propositum, nec ad Sacramenti valorem, neque ad ejus effectum requiritur: sed sufficit virtuale in attritione contentum; quia eo ipso, quod attritio talis sit, ut peccandi voluntatem excludat, impossibilis est cum illa, & consequenter est virtualis voluntas non peccandi, ut bene tradunt Suarez supra sect. 2. n. 3. & Filliucius n. 159.

1. Rogabis, quæ detestatio peccati, seu dolor, talis erit, ut ad omnia peccata mortalia, non solum præterita, sed futura etiam extendatur? Card. Lugo acutè, ut assolet, sic ex explicat. Duplex potest esse motivum detestationis peccati, vel universale, vel particulare, v. g. ob turpitudinem propriam peccati furti, aut fornicationis, quod quis confitetur. Dolor, seu detestatio ex hoc motivo non excludit voluntatem peccandi contra religionem per jumentum falsum, seu fractionem voti? rectè enim compatitur detestatio unius peccati ob specialem ejus dissonantiam, cum proposito committendi aliud diversæ speciei, ut videre est, in eo, qui peccatum sodomie detestatur ob specialem hujus vitii deformitatem, & tamen ad sceminam accedere proponit. Dolor igitur, seu detestatio ex speciali motivo non est sufficiens, neque ad valorem, neque ad effectum hujus Sacramenti; quia talis non est, ut voluntatem peccandi excludat. Si verò motivum doloris universale sit, v. g. grat. ob turpitudinem peccati, ut peccatum est, vel ut Dei offensam, vel ut inductivum poenarum: talis dolor, seu detestatio ad omnia peccata extenditur, & voluntatem peccandi excludit: implicat enim offensam Dei efficaci odio habere, & simul velle, illum offendere. Hunc ergo dolorem, utpotè virtuale propositum includentem asserimus ex Tridentino, ad effectum Sacramenti sufficere.

6. Addo, ad ejus etiam valorem detestationem istam ita requiri, ut non sufficiat alia ex speciali motivo